

8 Funcții de repartiție cu rata căderilor monotonă

Fie $X \geq 0$ o variabilă aleatoare ce reprezintă o durată de funcționare și a cărei funcție de repartiție este $F(x)$. Dacă există densitatea de repartiție $f(x) = F'(x)$ și notăm cu $\overline{F}(x) = 1 - F(x)$ funcția fiabilitate (sau de *supraviețuire*), atunci se știe că

$$h(x) = \frac{f(x)}{\overline{F}(x)}, \quad x \geq 0$$

este *funcția rata căderilor sau rata de hazard*. Funcțiile de repartiție cu *rata căderilor monotonă* sunt acelea pentru care $h(t)$ este monotonă; dacă $h(t), t > 0$ este monoton crescătoare atunci funcția de repartiție F este de tip IFR. Dacă $h(t)$ este descrescătoare, atunci funcția de repartiție F este de tip DFR. Repartițiile IFR sunt specifice sistemelor tehnice sau ființelor biologice, în timp ce repartițiile DFR sunt specifice sistemelor software sau sistemelor ce descriu durată neîntreruptă a forței de muncă într-o companie.

O definiție generală a funcțiilor de repartiție cu rata căderilor monotonă este următoarea [4].

Definiția 8.1. *Funcția de repartiție F are rata căderilor monotonă dacă și numai dacă funcția*

$$\frac{F(t+x) - F(t)}{\overline{F}(t)} \quad (8.1)$$

este crescătoare (descrescătoare) în t , pentru orice $x > 0, t \geq 0, 0 < \overline{F}(f) < 1$.

Legătura cu definiția cunoscută a funcțiilor de repartiție IFR (DFR) este dată de următoarea leamnă [4].

Lema 8.1. *Dacă F are densitate și $F(0-0) = 0$ atunci F este IFR (DFR) dacă și numai dacă funcția $h(t)$ este crescătoare (descrescătoare).*

Demonstrație. (În cazul IFR, deoarece cazul DFR se deduce prin dualitate). Dacă în (8.1) împărțim cu x și facem $x \rightarrow 0$ atunci rezultă implicația $\mapsto$. Implicația inversă se demonstrează în cazul IFR plecând de la relația $h(x_1) \leq h(x_2)$, dacă $x_1 \leq x_2$ și ținând seama că

$$\overline{F}(t) = e^{-\int_0^t h(x)dx}.$$

În cele ce urmează vom preciza câteva proprietăți ale funcțiilor IFR. Proprietățile repartițiilor DFR se vor obține *prin dualitate* astfel: dacă într-un enunț apare IFR acesta va fi înlocuit cu DFR, iar dacă apar $<, \leq$, acestea vor fi înlocuite cu $>, \geq$.

Definiția 8.2. *Funcția $p(x)$ se numește funcție de frecvență Pólia de ordinul 2, (notată PF_2), dacă $p(x) \geq 0$ și pentru orice $x_1, x_2, -\infty < x_1 < x_2 < \infty$,*

$y_1, y_2, -\infty < y_1 < y_2 < \infty$ are loc relația

$$\begin{vmatrix} p(x_1 - y_1) & p(x_1 - y_2) \\ p(x_2 - y_1) & p(x_2 - y_2) \end{vmatrix} \geq 0. \quad (8.2)$$

(In formula (8.2) este vorba de un determinant!).

Observație. Funcția $p(x) \geq 0$ este PF_2 dacă $\frac{p(x-\Delta)}{p(x)}$ este o funcție crescătoare în x pentru orice $\Delta \geq 0$.

Definiția 8.3. (Extensie a definiției 8.2). Funcția $P(x, y), x \in R, y \in R$ este total pozitivă de ordinul 2 (notată TP_2) dacă $p(x, y) \geq 0$ și pentru orice $x_1 \leq x_2, y_1 \leq y_2$ are loc relația

$$\begin{vmatrix} p(x_1, y_1) & p(x_1, y_2) \\ p(x_2, y_1) & p(x_2, y_2) \end{vmatrix} \geq 0. \quad (8.3)$$

Observație. Dacă F este PF_2 atunci $p(x, y) = F(x - y)$ este TP_2 .

Pornind de la definițiile de mai sus se stabilește teorema următoare.

Teorema 8.1. Dacă $F, (F(0 - 0) = 0)$, este o funcție de repartiție, atunci următoarele afirmații sunt echivalente:

- a. F este IFR (DFR);
- b. $\log \overline{F}(t)$ este concavă (convexă) când $0 < F(t) < 1$;
- c. $F(t)$ este $PF_2, (p(x, y) = \overline{F}(x + y)$ este $TP_2, x + y > 0)$.

Demonstrație. Vom stabili pe rând echivalențele $a. \equiv b.$ și $a. \equiv c.$, numai pentru cazul IFR.

Echivalența $a. \equiv b.$ Pornim de la relația

$$\overline{F}(t) = e^{-H(t)}, \quad H(t) = \int_0^t h(u) du.$$

Dacă F este IFR, atunci, conform definiției 8.1 avem

$$\frac{F(t + \Delta) - F(t)}{\overline{F}(t)} = \frac{\overline{F}(t) - \overline{F}(t + \Delta)}{\overline{F}(t)} = 1 - e^{-[H(t + \Delta) - H(t)]}$$

și ultima expresie este o funcție crescătoare în t oricare ar fi Δ . De aici rezultă că $H(t + \delta) - H(t)$ este crescătoare în t oricare ar fi δ adică $H(t)$ este convexă. De aici rezulta că $-H(t) = \log \overline{F}(t)$ este concavă, adică $a. \equiv b.$

Echivalența $a. \equiv c.$ Dacă F este IFR atunci conform definiției 8.1 avem pentru $\forall t_1 < t_2, x > 0$, că

$$\frac{\overline{F}(t_1) - \overline{F}(t_1 + x)}{\overline{F}(t_1)} \leq \frac{\overline{F}(t_2) - \overline{F}(t_2 + x)}{\overline{F}(t_2)}$$

ceea ce este echivalent cu

$$\begin{vmatrix} \overline{F}(t_1) - \overline{F}(t_1 + x) & \overline{F}(t_2) - \overline{F}(t_2 + x) \\ \overline{F}(t_1) & \overline{F}(t_2) \end{vmatrix} \geq 0.$$

Scăzând în determinantul precedent linia a doua din linia întâia și înlocuind $\overline{F}(x)$ cu $1 - F(x)$ se obține faptul că F este PF_2 .

Pentru cele ce urmează este importantă echivalența $a. \equiv b.$

Să mai observăm că în cazul repartiției exponențiale $Exp(0, \lambda)$ cu $\lambda = \frac{1}{\mu_1}$ unde μ_1 este media corespunzătoare lui F , avem $\overline{G}(x) = e^{-\lambda x}$, de unde se deduce că pentru o funcție de repartiție a căderilor oarecare F avem $\overline{F}(0) = \overline{G}(0)$, iar graficul lui $\overline{F}$ mai taie graficul lui $\overline{G}$ cel mult încă o dată. De asemenea rezultă că în cazul repartiției exponențiale avem $h(t) = \lambda = \text{const.}$, deci repartiția exponențială este la *granița* dintre repartițiile IFR și DFR.

Lema 8.2. *Dacă F este IFR atunci*

$$[\overline{F}(t)]^{\frac{1}{t}} \quad (8.4)$$

este descrescătoare în t .

Demonstrație. Dacă F este IFR atunci $\log \overline{F}(t)$ este concavă în t deci (deoarece $\overline{F}(0 - 0) = 1$) avem că

$$\frac{\log \overline{F}(t) - \log \overline{F}(0)}{t - 0}$$

este descrescătoare. Deci antilogaritmând avem că $[\overline{F}(t)]^{\frac{1}{t}}$ este descrescătoare în t .

O leamnă *duală* se poate enunța pentru cazul DFR.

Consecință. Din lema 8.2 rezultă că o repartiție IFR are momente de orice ordin. Într-adevăr, dacă fixăm un $t_0 > 0$ oarecare, conform lemei 2, pentru $t > t_0$ avem $\overline{F}(t) < [\overline{F}(t_0)]^{\frac{t}{t_0}}$. Pe de altă parte pentru un $r \in \mathcal{R}^+$ oarecare, momentul de ordinul r este dat de integrala Stieltjes

$$\mu_r = \int_0^\infty x^r dF(x) = \int_0^\infty x^r d[-\overline{F}(x)] = r \int_0^\infty x^{r-1} \overline{F}(x) dx,$$

ultima parte rezultând din integrarea prin părți. Dar ținând seama de inegalitatea precedentă (pentru t_0 fixat) avem

$$\begin{aligned} \mu_r &= r \int_0^\infty x^{r-1} \overline{F}(x) dx = r \int_0^{t_0} x^{r-1} \overline{F}(x) dx + r \int_{t_0}^\infty x^{r-1} \overline{F}(x) dx \leq \\ &\leq r \int_0^{t_0} x^{r-1} \overline{F}(x) dx + r \int_{t_0}^\infty x^{r-1} [\overline{F}(t_0)]^{\frac{x}{t_0}} dx. \end{aligned}$$

Notând $\alpha = -\log[\overline{F}(t_0)]^{\frac{1}{t_0}}$ rezultă că ultima integrală devine

$$r \int_{t_0}^\infty x^{r-1} e^{-\alpha x} dx$$

care este finită. Se observă că și prima integrală există și este finită deoarece funcția $x^{r-1} \overline{F}(x)$ este mărginită pe intervalul $(0, t_0)$, de unde rezultă în final că μ_r există și este finit.

Teorema 8.2. *Dacă F este IFR și ξ_p satisface relația $F(\xi_p) = p$ (adică ξ_p este p -quantila inferioară a lui F), atunci*

$$\overline{F}(t) \begin{cases} \geq e^{-\alpha t} & \text{dac } t \leq \xi_p \\ \leq e^{-\alpha t} & \text{dac } t \geq \xi_p \end{cases} \quad (8.5)$$

unde

$$\alpha = -\frac{\log(1-p)}{\xi_p}. \quad (8.5')$$

Demonstrație. Din $F(\xi_p) = p$ deducem $\overline{F}(\xi_p) = 1 - p$. Dar pentru $t \leq \xi_p$ avem din lema 8.2 că

$$\{\overline{F}(t)\}^{\frac{1}{t}} \geq \{\overline{F}(\xi_p)\}^{\frac{1}{\xi_p}} = (1-p)^{\frac{1}{\xi_p}}.$$

Notând

$$(1-p)^{\frac{1}{\xi_p}} = e^{-\alpha}, \text{ adică } \alpha = -\frac{\log(1-p)}{\xi_p}$$

atunci avem

$$\{\overline{F}(t)\}^{\frac{1}{t}} \geq e^{-\alpha t}, \text{ adică } \overline{F}(t) \geq e^{-\alpha t},$$

și prima inegalitate (8.5) este demonstrată. La fel se demonstrează și cea de-a doua inegalitate din (8.5). Desigur se poate formula o teoremă duală pentru cazul când F este DFR.

Teorema 8.3. *Dacă F este IFR cu media μ_1 atunci*

$$\overline{F}(t) \geq \begin{cases} e^{-\frac{t}{\mu_1}} & \text{dac } t < \mu_1 \\ 0 & \text{dac } t \geq \mu_1. \end{cases} \quad (8.6)$$

Demonstrație. Fie X variabila aleatoare care are funcția de repartiție F continuă. (Dacă F nu este continuă, se poate arăta că deoarece este IFR, ea se poate aproxima cu o funcție continuă). Intrucât, conform teoremei 8.1, $\log \overline{F}(t)$ este concavă, din inegalitatea lui Jensen rezultă că

$$E[\log \overline{F}(X)] \leq \log \overline{F}[E(X)] = \log \overline{F}(\mu_1), \quad (8.7)$$

unde E desemnează valoarea medie. Deoarece F este continuă, rezultă (conform teoremei lui Hincin) că variabila aleatoare $\overline{F}(X)$ este repartizată uniform pe $(0, 1)$ și deci

$$E[\log \overline{F}(X)] = \int_0^1 \log(u) du = -1.$$

Din (8.7) avem $\log \overline{F}(\mu_1) \geq -1$ adică $\overline{F}(\mu_1) \geq e^{-1}$. Din lema 8.2, rezulta în continuare că

$$[\overline{F}(t)]^{\frac{1}{t}} \geq [\overline{F}(\mu_1)]^{\frac{1}{\mu_1}} \geq (e^{-1})^{\frac{1}{\mu_1}},$$

adică pentru $t < \mu_1$ avem

$$\overline{F}(t) \geq e^{-\frac{t}{\mu_1}}$$

și teorema este demonstrată.

Observăm că inegalitatea este strictă pentru $0 < t < \mu_1$ dacă $\overline{F}(t) \neq e^{-\frac{t}{\mu_1}}$.

Teorema 8.3 spune în fapt că funcția de supraviețuire $\overline{F}(t)$, în cazul unei repartiții IFR, este limitată inferior de fiabilitatea dată de repartiția exponențială de aceeași medie μ_1 .

Aplicații. 1. Dacă un sistem are n componente independente conectate în serie, iar componenta i are funcția de repartiție F_i , $1 \leq i \leq n$ de tip IFR, atunci fiabilitatea sistemului $\overline{F}(t)$ satisface relația

$$\overline{F}(t) = \prod_{i=1}^n \overline{F}_i(t) \geq \begin{cases} e^{-\sum_{i=1}^n \frac{t}{\mu_i}}, & \text{dacă } t < \min\{\mu_1, \dots, \mu_n\} \\ 0, & \text{în rest} \end{cases} \quad (8.7')$$

2. În aceleași ipoteze referitoare la F_i , fiabilitatea $\overline{F}(t)$ a unui sistem cu componente independente conectate în paralel satisface relația

$$\overline{F}(t) \geq \begin{cases} 1 - \prod_{i=1}^n (1 - e^{-\frac{t}{\mu_i}}), & \text{dacă } t \leq \min\{\mu_1, \dots, \mu_n\} \\ 0, & \text{în rest.} \end{cases} \quad (8.7'')$$

Demonstrațiile aplicațiilor **1,2** rezultă ușor din formulele de calcul a fiabilității sistemelor cu componente conectate în serie sau paralel (Cap.1).

Teorema 8.4, care urmează, dă o limitare superioară funcției $\overline{F}(t)$.

Teorema 8.4. Dacă F este IFR cu media μ_1 atunci

$$\overline{F}(t) \leq \begin{cases} 1 & \text{dacă } t \leq \mu_1 \\ e^{-\omega t} & \text{dacă } t > \mu_1, \end{cases} \quad (8.8)$$

unde ω depinde de t și satisface relație $1 - \mu_1 \omega = e^{-\omega t}$.

Demonstrație. Să notăm

$$\overline{G}(x) = \begin{cases} e^{-\omega t} & \text{dacă } x < t \\ 0 & \text{dacă } x \geq t \end{cases}$$

și să observăm că graficul lui $\overline{F}(x)$ taie graficul lui $\overline{G}(x)$ cel mult odată și îl taie de sus în jos.

Pentru $t \leq \mu_1$ formula (8.8) este evidentă. Să o demonstrăm pentru $t > \mu_1$. În acest caz notăm cu ω soluția ecuației

$$\int_0^t e^{-\omega x} dx = \mu_1.$$

De aici se observă că

$$\int_0^\infty e^{-\omega x} dx - \int_t^\infty e^{-\omega x} dx = \mu_1$$

de unde prin integrare se deduce

$$\frac{1}{\omega} - \frac{1}{\omega} e^{-\omega t} = \mu_1 \text{ sau } 1 - \mu_1 \omega = e^{-\omega t}$$

care este tocmai relația din enunțul teoremei.

Acum, pentru a demonstra inegalitatea din (8.8) pentru $t > \mu_1$, să presupunem că pentru ω definit mai sus avem $\overline{F}(x) \neq \overline{G}(x)$. (Dacă ar fi identitate atunci (8.8) ar fi satisfăcută). Deci presupunem că avem neegalitatea menționată. Dacă din neegalitate ar rezulta $\overline{F}(x) > \overline{G}(x)$ atunci ar rezulta

$$\mu_1 = \int_0^\infty \overline{F}(x)dx > \int_0^t \overline{G}(x)dx = \mu_1$$

ceea ce ar fi o contradicție. Deci putem avea numai $\overline{F}(x) < \overline{G}(x)$ ceea ce demonstrează teorema.

Observăm că teoremele 8.2-8.4 dau limitări inferioare/superioare ale funcțiilor de fiabilitate de tip IFR. În cele ce urmează vom prezenta teoreme care dau limitări pentru cuantile sau pentru medii în cazul repartițiilor IFR.

Teorema 8.5. *Dacă F este IFR și dacă p este o probabilitate astfel încât $p < 1 - e^{-1}$, atunci*

$$[-\log(1-p)]\mu_1 \leq \xi_p \leq \left[-\frac{\log(1-p)}{p}\right]\mu_1 \quad (8.9)$$

iar dacă $p \geq 1 - e^{-1}$ atunci

$$\mu_1 \leq \xi_p \leq \left[-\frac{\log(1-p)}{p}\right]\mu_1 \quad (8.9')$$

unde ξ_p este p -cuantila lui F , adică $F(\xi_p) = p$.

Demonstrație. Să obținem mai întâi majorantele din (8.9),(8.9'). Conform lemei 8.2 avem

$$\mu_1 = \int_0^\infty \overline{f}(x)dx \geq \int_0^{\xi_p} [\overline{F}(\xi_p)]^{\frac{x}{\xi_p}} dx \geq -\frac{p\xi_p}{\log(1-p)}$$

de unde

$$\xi_p \leq \mu_1 \left[\frac{-\log(1-p)}{p} \right], \quad 1 > p > 0.$$

Să ne concentrăm asupra termenilor minoranți din stânga formulelor (8.9),(8.9').

Fie $p \leq 1 - e^{-1}$; dacă $\xi_p < \mu_1$ atunci conform teoremei 8.4 avem $1 - p = \overline{F}(\xi_p) \geq e^{-\frac{\xi_p}{\mu_1}}$, de unde $\xi_p \geq \mu_1 [-\log(1-p)]$. Dacă $\xi_p \geq \mu_1$ atunci $\overline{F}(\xi_p) \geq 1 - p \geq e^{-1} \geq e^{-\frac{\xi_p}{\mu_1}}$ de unde de asemenea $\xi_p \geq \mu_1 [-\log(1-p)]$, adică (8.9) este demonstrată.

Fie acum $p > 1 - e^{-1}$ și să presupunem prin absurd că $\xi_p < \mu_1$; atunci $F(\xi_p) = p$ deoarece F nu poate avea niciun salt la stânga lui μ_1 . Deci

$$\overline{F}(\mu_1) \geq e^{-1} \geq 1 - p = \overline{F}(\xi_p)$$

ceea ce implică $\xi_p > \mu_1$, adică contradicție. Contradicția a plecat de la preresupunerea $\xi_p < \mu_1$, deci trebuie ca $\xi_p > \mu_1$, adică este valabilă relația (8.9').

Teorema 8.5 permite determinarea unor limite ale mediei μ_1 în funcție de mediana M (care satisface relația $F(M) = 0.5 = p = \frac{1}{2}$). În acest caz din (8.9),(8.9') se deduce

$$\frac{M}{2\log(2)} \leq \mu_1 \leq \frac{M}{\log(2)}. \quad (8.9'')$$

Teorema 8.6. *Presupunem următoarele:*

(a). F este IFR cu media μ_1 și notăm $\overline{G}(x) = e^{-\frac{x}{\mu_1}}$ funcția fiabilitate exponențială de aceeași medie;

(b). Presupunem că $\varphi(x)$ este o funcție monoton crescătoare.

Atunci:

$$\int_0^\infty \varphi(x)\overline{F}(x)dx \leq \int_0^\infty \varphi(x)\overline{G}(x)dx \quad (8.10).$$

Demonstrație. Presupunem că $F \neq G$ (F nu este identic cu G). Intrucât F e IFR și G este exponențială, graficul lui $\overline{F}$ taie graficul lui $\overline{G}$ o singură dată pe $(0, \infty)$ și îl taie *de sus în jos!*. Fie t_0 abscisa punctului în care se taie cele 2 grafice, adică $\overline{F}(t_0) = \overline{G}(t_0)$. Atunci avem

$$\begin{aligned} \int_0^\infty \varphi(x)\overline{F}(x)dx - \int_0^\infty \varphi(x)\overline{G}(x)dx = \\ \int_0^\infty \varphi(x)\overline{f}(x)dx - \mu_1\varphi(t_0) + \mu_1\varphi(t_0). \end{aligned}$$

Dar deoarece

$$\mu_1 = \int_0^\infty \overline{F}(x)dx = \int_0^\infty \overline{G}(x)dx$$

deducem în final că

$$\int_0^\infty \varphi(x)\overline{F}(x)dx - \int_0^\infty \varphi(x)\overline{G}(x)dx = \int_0^\infty [\varphi(x) - \varphi(t_0)][\overline{F}(x) - \overline{G}(x)]dx. \quad (8.10')$$

Dacă descompunem ultima integrală pe $(0, t_0)$ și pe $[t_0, \infty)$ atunci avem:

$$pe (0, t_0) \quad \varphi(x) - \varphi(t_0) < 0, \quad \overline{F}(x) - \overline{G}(x) > 0$$

$$pe [t_0, \infty) \quad \varphi(x) - \varphi(t_0) > 0, \quad \overline{F}(x) - \overline{G}(x) < 0.$$

De aici rezultă că ultima integrală din (8.10') este ≤ 0 , adică teorema este demonstrată.

Să observăm că se poate enunța o teoremă duală pentru repartiții F de tip IFR și φ descreșcătoare.

Ca o consecință imediată a teoremei 8.6 rezultă următorul

Corolar. *Dacă F este IFR atunci momentul de ordinul r , μ_r (care știm că există) pentru orice $r \in \mathcal{R}^+$ satisface condițiile*

$$\mu_r \begin{cases} \leq \Gamma(r+1)\mu_1^r, & \text{daca } r \geq 1 \\ \geq \Gamma(r+1)\mu_1^r, & \text{daca } 0 < r \leq 1 \end{cases} \quad (8.11)$$

și

$$\int_0^\infty e^{-sx} dF(x) \leq \frac{1}{1 + s\mu_1}, \quad s > 0. \quad (8.11')$$

unde Γ este funcția specială Gamma.

Demonstrație. Formula (8.11) se demonstrează aplicând teorema 8.6 pentru $\varphi(x) = x^{r-1}$ care conduce la

$$\mu_r = \int_0^\infty x^r dF(x) = r \int_0^\infty x^{r-1} \overline{F}(x) dx \leq r \int_0^\infty x^{r-1} \overline{G}(x) dx = \Gamma(r+1) \mu_1^r, \quad r \geq 1.$$

Cazul $0 < r < 1$ se tratează în mod asemănător.

Formula (8.11') se demonstrează astfel. Se consideră $\varphi(x) = e^{-sx}$ care este descrescătoare pentru $s > 0$. Avem deci

$$\begin{aligned} \int_0^\infty \frac{1 - e^{-sx}}{s} dF(x) &= \int_0^\infty e^{-sx} \overline{F}(x) dx \geq \int_0^\infty e^{-sx} \overline{G}(x) dx = \\ &= \frac{\mu_1}{1 + s\mu_1} = \frac{1 - \frac{1}{1+s\mu_1}}{s}. \end{aligned}$$

Considerând primul și ultimul termen din relațiile precedente deducem

$$-\frac{1}{s} \int_0^\infty e^{-sx} dF(x) \geq -\frac{1}{s} \left(\frac{1}{1 + s\mu_1} \right)$$

și corolarul este demonstrat.

Teorema care urmează se referă la repartiții care au rata de hazard $h(t)$ oarecare.

Teorema 8.7. Dacă $0 < \frac{1}{\alpha} < h(h) < \frac{1}{\beta} < \infty$, atunci avem

$$\mu_s = \int_0^\infty x^s \overline{F}(x) dx < \infty, \quad s > 1 \quad (8.12)$$

$$e^{-\frac{t}{\beta}} \leq \overline{F}(t) \leq e^{-\frac{t}{\alpha}} \quad (8.13)$$

$$\frac{e^{-\frac{t}{\beta}}}{\alpha} \leq \overline{F}(t) \leq \frac{e^{-\frac{t}{\alpha}}}{\beta} \quad (8.14)$$

$$\beta^s \leq \mu_s \leq \alpha^s, \quad s > -1 \quad (8.15)$$

$$\inf_t h(t) \leq \frac{1}{\mu_1} \leq \sup_t h(t). \quad (8.16)$$

Demonstrație. Formula (8.12) a fost deja demonstrată. Dacă integrăm relația din ipoteză și ținem seama de faptul că $\overline{F}(t) = e^{-\int_0^t h(u) du}$ rezultă (8.13). Din (8.13) rezultă (8.14). Formula (8.15) rezultă din (8.14) prin integrare, iar (8.16) este consecința lui (8.15) pentru $s = 1$.

Teorema 8.7 este importantă deoarece dă un interval pentru evaluarea fiabilității când se cunoaște un interval de valori ale ratei căderilor $h(t)$. Ca și în alte teoreme precedente se pune în evidență de asemenea importanța repartiției exponențiale pentru fiabilitate.